

Пайғамбаримизнинг фитрат, кийим-кечак, ташқи кўриниш ва безанишга тааллуқли суннатлари

«Ҳадю Муҳаммад соллаллоху алайҳи ва саллам фи ибадатихи ва муъамалатиҳи ва ахлақиҳи» китобидан иқтибос

[Ўзбекча – Uzbek – الأوزبكي]

Доктор Аҳмад ибн Усмон ал-Мазяд

Мутаржим: Абу Абдуллох Шоший

هدي النبي صلى الله عليه وسلم في الفطرة

واللباس والهيئة والزينة

مقالة مقتبسة من كتاب "هدي محمد صلى الله عليه وسلم في عبادته ومعاملاته وأخلاقه"

[الأوزبكي – Uzbek – Ўзбекча]

د. أحمد بن عثمان المزيد

ترجمة: أبو عبد الله الشاشي

23- Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг фитрат, кийим-кечак, ташқи кўриниш ва безанишга тааллуқли суннатлари¹

1- Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи ва саллам кўп хушбуйланар, хушбўй нарсаларни яхши кўрар ва хушбўй нарсани рад қилмай олар эдилар. Хушбўй нарсалардан энг яхши кўргани мушк-анбар эди.

2- Мисвок ишлатишни яхши кўрар ва рўзадор пайти ҳам, рўза тутмаган пайти ҳам тишларини мисвок билан тозалар эдилар. Уйқудан турганда, таҳорат олаётганда, намоздан олдин ва уйга кираётганда мисвокланар эдилар.

3- У зот соллаллоҳу алайҳи ва саллам сурма кўярдилар ва айтардиларки: “Сурмаларингизнинг энг яхшиси исмид-сурматошдир. У кўзни равшанлаштириб, киприкни ўстиради” (Абу Довуд ва Ибн Можа ривояти).

4- У зот баъзан соч ва соқолларини ўзлари тараб, парвариш қилсалар, баъзан эса Оиша тараб, тўғрилаб кўярди. Сочларини олишдаги одатлари, ё умуман олдири-масдилар, ё олдирисалар ҳаммасини олдираар эдилар.

5- Ҳаж ва умрадан бошқа пайтлар сочларини қирдириб олдирганлари нақл қилинмаган. Сочлари ёндан кулокни ёпадиган, орқадан елкага тушадиган даражада бўларди. Сочлари узун бўлганда кулоқ солинчакларини ёпадиган даражада бўларди.

6- Сочни бир қисмини олиб, бир қисмини қолдиришдан (яъни, кокил қолдириб соч олишдан) қайтардилар.

¹ Зодул-маод (1/167).

7- Айтдиларки: “Мушрикларга хилоф иш тутинглар, соқолни (ўз ҳолига қўйиб мўл) ўстиринглар, мўйлабни қисқартиринглар!” (Муттафақун алайх).

8- У зот имкониятида бўлган кийимни киярдилар. Баъзан жундан, баъзан пахтадан ва гоҳида катгон (зиғирпоядан тўқилган мато)дан бўлган кийим киярдилар. Кийимлардан энг ёқтирганлари қомис² эди.

9- У зот Ямандан келтирилган йўл-йўл тўн, яшил йўл-йўл тўн, жубба³, чакмон⁴, шалвар, изор, маҳси, калиш ва салла кийганлар.

10- Саллани бир қисмини иягининг остидан айлантриб ўрар, унинг печини, яъни бир учини эса баъзан орқага тушириб олсалар, баъзан шундай ташлаб қўядилар.

11- У зот қора либос ва қизил хулла кийдилар. Хулла — ридо ва изордан иборат либосдир.

12- У зот кумуш узук тақдилар. Узукнинг кўзини кафтининг ички томонига қилиб тақардилар.

13- У зот янги кийим кийсалар, унинг отини (яъни, бу кўйлакни, чопонни, саллани деб) айтиб, шундай дер эдилар:

((اللَّهُمَّ أَنْتَ كَسَوْتَنِي هَذَا الْقَمِيصَ، أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا صُنِعَ

لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ))

Маъноси: “Эй Аллоҳ, Сенга ҳамд бўлсин. Сен буни менга кийгиздинг. Мен Сендан унинг ва у унинг учун

² Қомис одатда пахта толасидан тўқилган матодан тикиладиган узун кўйлакдир.

³ Узун енгли, узун чопонсифат устки кийим.

⁴ Енглари тор, ёриғи орқа томонида бўлган устки кийим бўлиб, Пайғамбаримиз уни қулай ҳаракат қилиш мумкин бўлгани сабаб сафарда ва жангларда кийганлар.

яратилган нарсанинг яхшилигини (яъни, уни тоат-ибодатларда ишлатишни) сўрайман. Унинг ва у унинг учун яратилган нарсанинг ёмонлигидан (яъни, уни гуноҳ-маъсиятларда ишлатишдан) паноҳ тилайман” (Абу Довуд ва Термизий ривояти).

14- Кўйлагини ечишни ўнг томондан бошлардилар.

15- У зот оёқ кийим кийишларида, соч тарашларида, таҳоратларида, бирор нарсани олиш ва беришларида ўнг тарафдан бошлашни ёктирар эдилар.

16- У зот акса урсалар, қўлларини ёки кийимларини оғизларига қўяр ва овозларини пастлатар эдилар.

17- Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи ва саллам парда орқасидаги (бировларнинг кўзларидан асралган) бокира киздан ҳам ҳаёлироқ эдилар.

18- У зот кулгили нарсага кулар, аксар кулишлари эса табассум шаклида эди. Қаттиқ кулишлари озиқ тишлари кўринадиган даражада бўлар эди. Йиғлашлари кулишларига менгзар шаклда эди. Қаҳақаҳа отиб кулмаганлари сингари баланд овозда, фарёд қилиб йиғламасдилар. Йиғлаганларида кўзларидан ёш оқар ва кўксларидан биқирлаган товуш келарди.

